

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 5 (IX) Nr 1.

WARSZAWA

Styczeń 1927 r.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 22 z dnia 15 grudnia 1926 r.

I. Szkoła Pracy w Dworku Cisowym.

1) N. przyjmuje do wiadomości: Główna Kwatera Żeńska Z. H. P. uznaje szkołę pracy harcerskiej, prowadzoną przez Druhnę Olgę Małkowską w „Dworku Cisowym” w Sromowcach Wyżnich za swoją placówkę.

2) „Dworek Cisowy” i najbliższą okolicę, jako teren doświadczalny, przydziela się na wniosek G. K. Ż. bezpośrednio do G. K. Ż. i tem samem nie zostaje on włączony do Chorągwi żeńskiej Oddziału Krakowskiego Z. H. P.

3) Wzajemny stosunek G. K. Ż. i „Dworku Cisowego” — prawa i obowiązki „Dworku” oraz sposób i warunki korzystania z niego — określi regulamin, opracowany przez G. K. Ż.

II. Komisja Osobowa przy G. K. M.

N. zwalnia na własną prośbę ze stanowiska członka Komisji Osobowej ph. Kazimierza Gorzkowskiego.

N. mianuje Przewodn. Komisji Osob. ph. Wł. Czaplńskiego; członkami ph. W. Sawickiego i ph. Z. Ziółkowskiego.

III. Mianowania starszyny.

Przodownicy: St. Lewiński i M. Kaźmierowski (Ch. Łódzka). Uchwała N. z dn. 7.VII b. r.

IV. Komendy Chorągwi M.

Lublin. N. zatwierdza skład osobowy K. Ch., zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Kom. Ch. Wit. Klonowiecki (mian. poprz. przyboczny pd. Wł. Wójtowicz, członkowie: pd. St. Pietrzyk, pd. J. Ciszek i dh K. Kabala.

Warszawa — Stolica. N. zatwierdza skład osobowy K. Ch., zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Kom. Ch. ph. T. Piskorski (mian. poprz.), zast. Kom. Ch. i kier. Wydz. Wizyt. — ph. I. Wołkowicz, kier. Wydz. Wysz. — pd. Cz. Rębowski, kier. Wydz. Progr. — ph. J. Sosnowski, Kier. Wydz. Skarbowo-Gosp. pd. Z. Monasterski, kier. Wydz. Obozów i Wycieczek — pd. Z. Wróblewski, Instr. Obowiązkowości — ph. Z. Ziółkowski, Przyb. Kom. Ch. — pd. St. Piekarski.

(—) O. Grzymałowski

(—) J. Karśnicki

Sekretarz Generalny

Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 23 z dnia 15 grudnia 1926 r.

Wyciąg z wyroku N. H. S. H.

Naczelnictwo podając do wiadomości wyciąg z motywów wyroku Naczelnego Honorowego Sądu Harcerskiego w sprawie zajęć, związanych z wydawaniem legitymacyj uprawniających do głosowania na VI-y Walnym Zjeździe Z. H. P. w Krakowie zwraca uwagę Z. O. i K. P. H. i poleca ściśle przestrzeganie powyższych zasadniczych wskazań Naczelnego Honorowego Sądu Harcerskiego.

„Zgodnie z art. 16 statutu Z. H. P. w Walnym Zjeździe biorą udział delegaci Kół Przyjaciół Harcerstwa, którzy w myśl uwagi do tegoż artykułu są wybierani przez Koła Przyjaciół w stosunku 1 delegat na 50 członków, przyczem prawo wybierania delegatów mają członkowie pełnoletni, niezalegający ze składkami dłużej, niż jeden kwartał.

Zgodnie dalej z rozkazem Naczelnictwa Z. H. P. liczba 7 z dnia 1/3.26. ogół. w Nr. 3 „Harc mistrza” ex. 1926 r. „Delegaci obowiązani są przedstawić w biurze Zjazdu dokumenty, stwierdzające ich delegowanie”.

Z tych obowiązujących przepisów wynika niewątpliwie, że do wysłania delegata na Walny Zjazd uprawniają jedynie wybory, dokonane przez członków Koła, uwierzytelnione następnie odpowiednią uchwałą lub upoważnieniem; wszelkie zatem wyznaczenia lub upoważnienia delegatów przez władzę Koła Przyjaciół — stanowi naruszenie przepisów obowiązujących i pocią-

ga za sobą unieważnienie pełnomocnictw wydanych z przekroczeniem władzy.

Tembardziej niezasadnionem i nieprawidłowem jest przelanie przez przewodniczącego Koła — przysługującego temu Kołu prawa wybierania delegatów na osoby trzecie, należące wprawdzie do Zw. H. P. lecz niemające z tem Kołem żadnej bliższej styczności.

Już samo pojęcie deleg. oznacza blizki związek organizacyjny pomiędzy organizacją delegującą, a osobą delegowaną. Wskutek tego, aczkolwiek w obowiązującym Statucie nie jest wyraźnie powiedziane, że delegat winien być członkiem Koła delegującego, to jednak niewątpliwie tak być powinno w myśl idei i istoty samej postanowień statutowych. Samowolne zaś i nieoparte na wyborach wysyłanie na Walny Zjazd nie mających głosu harcerzy w charakterze delegatów, stwarzanie przez to fikcyjnych nieprawdziwych przedstawicieli Koła i niezgodnie z prawdą poświadczenia w wydanych upoważnieniach, że tacy fikcyjni delegaci są naprawdę upoważnieni przez władzę Koła do głosowania w jego imieniu — stanowią takie pogwałcenie przepisów organizacyjnych, zarazem i prawa harcerskiego, które w Związku Harcerstwa Polskiego nie powinno i nie może być tolerowane”.

(—) O. Grzymałowski

(—) J. Karśnicki

Sekretarz Generalny.

Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 24 z dnia 15 grudnia 1926 r.**Wyciąg z wyroku N. H. S. H.**

Naczelnictwo podając do wiadomości wyciąg z motywów wyroku Naczelnego Honorowego Sądu Harcerskiego w sprawie zająć związanych z wydawaniem legitymacji, upoważniających do głosowania na VI-ym Walnym Zjeździe Z. H. P., w Krakowie wzywa do ścisłego stosowania się do powyższych zasadniczych wskazań Naczelnego Honorowego Sądu harcerskiego.

„Takie fikcyjne korzystanie z prawa głosu decydującego, a tembardziej takie rozdawanie mandatów do nich nie należących — osobom w rzeczywistości do tego nieuprawnionym, jest czynem wysoce nieharcerskim, zasługującym na bezwzględne potępienie.

Jeżeli na słowie harcerza należy polegać jak na Zawiszy, — to znaczy, że harcerz nie może się posługiwać fikcją, korzystać z czyjogoś niewyrobienia, niezrozumienie istoty czynu harcerskiego — po to, ażeby przywłaszczyć sobie prawa, do których się nie ma najmniejszego tytułu. Dla Harcerza sama formalna strona nie wystarcza; nie może się on ograniczyć domniemaną zgodą wystawcy dokumentu na takie podstawienie delegata. W sumieniu harcerza winno powstać wyraźne pytanie — czy wolno występować w organizacji w roli fikcyjnej, podawać się za kogoś, kim się nie jest i kim się nigdy nie było, czy wolno

następnie również fikcyjnie wysuwać innych na stanowiska im nie przynależne.

Na to pytanie — odpowiedź może być jedna — zdecydowanie przecząca. Harcerz nigdy nie powinien występować w roli dwuznacznej i fałszywej — uzurpatora prawa, szczególnie zaś niewłaściwą jest dla niego taka rola w środowisku harcerskim wobec innych harcerzy, postępujących uczciwie, zgodnie z prawem, i z tego powodu nie posiadających tych przywilejów, jakie może dawać niesłusznie przywłaszczone stanowisko.

Jest to podstawowe założenie każdej pracy harcerskiej, opartej na zaufaniu, na uczciwym wykorzystaniu istotnych, zdobytych praw i na pełnieniu wszystkich związanych z nimi obowiązków. Taką zasadę należy stosować niezależnie od celu w jakim się występuje.

Ponad statutami i regulaminami, ponad życiem organizacyjnym i jego walkami w harcerstwie istnieje jeszcze klejnot jego idei, prawo harcerskie, które wymaga, ażeby harcerz nawet w walce pozostał rycerski, walczył z podniesioną przyłbicą i do celu uczciwego dążył zawsze uczciwymi środkami”.

(—) O. Grzymałowski (—) J. Karśnicki
Sekretarz Generalny. Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNICZKI G. K. Ż. L. 3 z dnia 6 grudnia 1926 r.**I. Odprawa Komendantek Chorągwi.**

Obrady odbywać się będą w lokalu Gimnazjum im. Cecylii Plater Zylberkówny Piękna 24.

Porządek obrad.

Sobota 8/I godz. 16-ta początek obrad,

- 1*). Sprawozdania Komendantek Chorągwi.
2. Zlot Narodowy 1928 r.
3. Kursy wakacyjne G. K. Ż.
4. Polskie drużyny zagranicą
5. Starsze harcerstwo

Niedziela 9/I godz. 8³⁰ Msza Św.

9³⁰ początek obrad;

- 1*). Sprawozdania Komendantek Chorągwi (c. d.)
2. Wykonanie uchwał ostatniego Zjazdu Walnego i Konferencji Instruktorskiej w Sromowcach,
3. Projekty rekonstrukcji Z. H. P.
4. Sprawność organizacyjna.

Godz. 14—17 przerwa obiadowa. Wzięcie udziału w uroczystości święta zuchów.

Godz. 17 obrady:

1. Przysposobienie wojskowe.
2. Prasa harcerska.
3. Obrzędowość harcerska.
4. Wolne wnioski.

II. Sprawy polskich drużyn za granicą.

Rozwijające się potrzeby drużyn polskich zagranicą, które Wydział IV G. K. Ż. z trudnością może

zaspakajać wobec warunków materialnych, skłaniają nas do zwrócenia się o pomoc do Komend Chorągwi.

Pomoc tę uważamy jednocześnie jako obowiązek samopomocy organizacyjnej cennej z punktu widzenia wychowawczego i służby obywatelskiej dla naszej młodzieży.

Pomoc ta wyrażona być może przez:

1. zbiorke książek, pism (harcerskich)
2. zbieranie wzorów zdobniczych (regionalnych, ludowych) przygotowywanie programów na obchody i uroczystości drużyn zagranicznych. Posyłanie pocztówek malarzy polskich, widoków i t. p.
3. zgłoszenie drużyn siostrzanych chcących korespondować ze środowiskami zagranicznymi. Ujęcie w ramy organizacyjne inicjatywy i dobrej woli ze strony jednostek z drużyn na danym terenie przez tworzenie zastępów czy kół pomocy drużynom polskim zagranicą w kontakcie z IV Wydziałem G. K. Ż.

Projekty współpracy, paczki, zapytania prosimy zgłaszać do Wydziału Zagranicznego G. K. Ż. Al. Ujazdowska Nr. 37 m. 12.

III. Gromady zuchów.

G. K. Ż. uznając w zasadzie, że gromady zuchów winny stanowić samodzielne jednostki organizacyjne dopuszcza istnienie gromad przy drużynach harcerskich w wypadkach gdy praca w gromadzie prowadzona jest oddzielnie od pracy drużyny z zachowaniem metodyki pracy zuchów, a drużynowa posiada kwalifikację określone wymaganiami próby na drużynową zuchów.

W związku z tem drużynowe drużyn posiadające gromady zuchowe uzupełnić muszą próbę na drużynową drużyn harcerskich punktami próby na drużynową zuchów.

*) Sprawozdania winny być krótkie (8 minut) i zawierać.

1. dane liczbowe: ilość harcerek w chorągwi, ilość środowisk, ilość drużyn, ilość pracujących instruktoerek.
2. stan drużyn w chorągwi w stosunku do wymagań stawianych drużynom należącym do Z. H. P. ogłoszonych w Nr. 12. Wiadomości Urzędowych.
3. Ogólna charakterystyka pracy w chorągwi i projekty na przyszłość.

IV. Związkowa komisja próby na drużynową zuchów.

Mianuję związkową komisję na drużynową zuchów w następującym składzie: h. M. Wocalewska, ph. M. Uklejska, ph. M. Skorupska, ph. J. Zienkiewiczówna, ph. J. Zwolakowska.

V. Sprawności zuchów.

Ziemny ludek

1. Razem z innymi zuchami wybuduje miasto albo wieś lalek przyczem sama robi przynajmniej jeden domek z ogródkiem. Buduje jaskinie, groty, fortecę i t. d.
2. Z gliny, albo z plastyny ulepi mieszkańców swych budowli.
3. Robi ładne babki z piasku.
4. Wykopie dołek do śmieci.
5. Opowie do czego używa się gliny i piasku.
6. Wie co się wydobywa w polskich kopalniach.

Leśny duszek

1. Ma swój dom na drzewie w lesie.
2. Zna okolice w promieniu 200 kroków od swego drzewa i umie po niej oprowadzać.
3. Zna kilku mieszkańców lasu, stara się poznać ich zwyczaje, odróżnia ich głosy i naśladuje głos jednego z nich. Wskaże nową dziuplę lub gniazdo służące na mieszkanie jednemu ze zwierząt leśnych.
4. Zna kilka pospolitych drzew liściastych i iglastych rosnących w lasach polskich. Pokaże krzewy poziomki, borówki, czarne jag dy, wie jak kwitną i jakie owoce wydają.
5. Zna kilka gatunków grzybów jadalnych. Wie jak wygląda muchomór, wskaże go w naturze.
6. Zna leśne kwiatki np. dzwonki, konwalje, storczyki, sasanki i inne bardziej znane kwiaty.
7. Przedstawi zerwany przez siebie liść paproci i opowie legendę o kwiecie paproci.
8. Opowie słownie wygląd lasu w różnych porach roku. Opowie bajkę lub wypowie wierszyk osnuty na tle lasu. Zrobi strój leśnego duszka.

Śnieżka

1. Zbuduje pałac królowej zimy.
2. Lepi bałwany ze śniegu i bawi się w śnieżki.
3. Jeździ na saneczkach i umie nimi kierować.
4. Odróżnia w śniegu ślady człowieka skaczącego, idącego biegnącego.
5. Opiekuje się wróbelkami lub innymi ptaszkami mieszkającymi koło domu.
6. Opisze zimę albo dzień zimowy, zilustruje swój opis.

Robinson

1. Ma swoją kryjówkę, urządzi ją i ozdobi.
2. Zna okolice w promieniu 200 kroków od swojej kryjówki (ścieżki, mrowisko, ciekawe drzewa i t. p.).
3. Sporządzi sobie strój leśny, broń i piszczałkę lub fujarkę, gwizdek i t. p.).
4. Umie podawać sygnały.
5. Rozpali ognisko i umie na nim ugotować jedną potrawę z produktów przez siebie wybranych

Majster klepka

1. Wycina lub klei z tektury lub z papieru pudełko, teczkę, domki.
2. Przedstawi trzy zreperowane przez siebie zabawki.

3. Umie skleić stłuczony spodeczek, kubek i t. p.
4. Umie wbijać i wyjmować pluskiewki i małe gwoździe.
5. Zrobi drobny przedmiot nadający się do użytku np. lichtarz, ramki, krzyżyk.

Rysownicza

1. Ładnie narysuje i pokoloruje ilustrację do powiastki.
2. Zrobi wycinankę.
3. Starannie narysuje godło swojej gromady.
4. Ozdabia kronikę i chętnie wykonywuje rysunki potrzebne gromadzie.

Zabawkarka

1. Przedstawi ładną zabawkę własnego pomysłu.
2. Przedstawi trzy przedmioty zrobione przez siebie z gliny lub plastyny.
3. Przedstawi 6—8 ozdób na choinkę zrobionych przez siebie.
4. Robi wycinanki.

Opiekunka królików

1. Przedstawi okaz przez siebie wychodowany.
2. Utrzymuje w porządku mieszkanie królików.
3. Zna pokarmy zdrowe i szkodliwe.
4. Umie przenosić i przewozić króliki

Opiekunka drobiu

1. Przedstawi przynajmniej 1 szt. drobiu wychodowanego przez siebie.
2. Umie karmić drób i wie co najchętniej jada.
3. Utrzymuje w porządku pomieszczenie dla drobiu.
4. Umie przechowywać i opakowywać jajka do drogi.
5. Obłąskiwała swoich wychowanków i opowie jak dzień spędzają.

Przyjaciółka zwierząt dzikich

1. Obserwuje stale dane zwierzę, zna jego zwyczaje i warunki życia.
2. Umie pomóc w razie potrzeby.
3. Przedstawi dzienniczek najmniej prowadzony w ciągu miesiąca w którym zapisywała swoje spostrzeżenia.
4. Narysuje zwierzę i jego trop.
5. Zna jego wroga w świecie zwierzęcym.

Skoczka

1. Lubi gimnastykować się, wykonuje sprawnie ruchy z lekcji gimnastyki.
2. Przeszkoczy przez sznur na wysokość (trzeba ustalać indywidualnie). Skacze w dal.
3. (Wejdzie na drzewo, przejdzie przez płot) Łazi po drzewach, przełazi przez ogrodzenia.
4. Bawi się żwawo w 10 gier ruchowych i 5 ze śpiewami.
5. Zręcznie tańczy taniec gromady i dwa inne.

Tancerka

1. Zręcznie tańczy taniec gromady; Dwa tańce narodowe (np. oberek, krakowiak).
2. Bierze udział w przedstawieniach amatorskich z tańcami, oraz korowodach ze śpiewami.
3. Zna przynajmniej dwa tańce plastyczne, umie dostosować do łatwiejszych granych melodji.
4. Zatańczy fantastyczny przez siebie skomponowany taniec.

Miłośniczka gier

1. Umie bawić się w 15 gier: 5 bieżnych, 6 towarzyskich w tem 2 ze śpiewami.
2. Umie wytłumaczyć innym dzieciom: jedną grę bieżną, jedną piłkową i jedną towarzyską. Umie pokierować zabawą.

Gra w serso, toczy obręcz, skacze przez długi i przez krótki sznur.

Guzikarka

1. Przedstawi tuzin guzików zrobionych przez siebie.
2. Robi guziki z szybkością jednego na 20 minut.
3. Umie robić guziki trzech rodzajów.

Mała praczka

1. Czysto upierze i uprasuje: a) kołnierzyki dzieciinne miękkie; b) fartuszek; c) pończoszki; d) chusteczki do nosa; e) drobny przedmiot (np. wyprawkę lalki).

Mała kucharka

1. Rozpali ogień pod kotlinę.
2. Przygotuje wodę i mleko, ugotuje kaszkę, jajka i zacierki. Obierze i ugotuje ziemniaki. Przygotuje do gotowania — buraki, marchew i pietruszkę. Poda przyrządzoną przez siebie rzodkiewkę.
3. Z wyżej wymienionych potraw ugotuje na 2 osoby obiad z 2 dań.

(—) H. Godziszewska
Sekretarka G. K. Ż.

(—) J. Falkowska
Naczelniczka G. K. Ż.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. M. L. 11 z dnia 11 grudnia 1926 r.

1. **Odprawy Chorągwi.** Celem zebrania materiałów o sposobie organizowania i odbywania Odpraw Hufcowych i Drużynowych polecam Druhom Komendantom Chorągwi do dnia 1 lutego nadesłać: 1) jakie odprawy, (konferencje, zjazdy) odbywają się w Chorągwi, jak często, 2) jak są zorganizowane (programy treściwy opis, jak się odprawa odbyła), 3) jakie doświadczenia poczyniono w tej dziedzinie i co należałoby zalecić innym chorągwiom.

Proszę wszystkich instruktorów, interesujących się tą sprawą o nadesłanie swych uwag do 1.II-1927 r.

2. „**Harce młodzieży polskiej**”. — Piaseckiego-Schreibera i „**Zabawy i gry ruchowe**” — Piaseckiego. Zwracam uwagę Komend i drużyn na te doskonałe a niedrogie podręczniki, Harce 3,50, a Gry 2,50. Zachęcam do nabywania ich w większych ilościach, w Centr. Komisji Dost., która przy większym zapotrzebowaniu będzie mogła od wydawców uzyskać niższe ceny.

3. **Kontrola ksiązek kasowych.** Komenda Chorągwi Radomskiej wprowadziła u siebie bardzo pożyteczny zwyczaj kontrolowania ksiązek i dowodów kasowych, drużyn i hufców w czasie odpraw hufcowych i drużynowych. Podaję to Druhom do wiadomości, gdyż

wprowadzenie tego zwyczaju w pozostałych chorągwiach znakomicie może przyczynić się do uzdrowienia naszej gospodarki.

4. **Urlop.** Udzielam urlopu dhowi ph Krassowskiemu Czesławowi do dnia 30.VI-1927 r. na własną prośbę.

5. **Zmiana przydziału.** Dh. pd. Smyk A. z Ch. Lubelskiej do Ch. Lwowskiej.

6. **Wypełnianie wykazów służby.** Zwracam uwagę na dokładne wypełnianie wykazów służby. W rubryce „Zmiany adresu” należy wpisywać ostatni adres, a w „szczegółowym wykazie służby” podawać swą funkcję obecną.

7. **Odnaczenia skautowe zagraniczne** otrzymali: swastyki skautów Bułgarii, z rąk Prezydenta i Skauta Naczelnego płk. P. Trajanowa: dh. dr. T. Strumiłło — złotą, dhowie H. Glass, Ol. Grzymałowski, St. Sedlaczek — srebrne, Al Merito I Klasy Corpo Nazionale dei Giovani Esploratori Italiani dh O. Grzymałowski — Główna Kwaterna Męska zarejestrowała te odznaki.

(—) J. Trzpił
Przyboczny Nacz. G. K. M.

(—) St. Sedlaczek
Nacz. Gł. Kwatery M.

Dnia 13 grudnia Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej przyjął protektorat nad Związkiem Harcerstwa Polskiego na prośbę Naczelnictwa Związku Harcerstwa Polskiego przedstawioną przez delegację w osobach: Wice-Przewodniczącej Z. H. P. — Druhny Heleny Śliwowskiej, Przewodniczącego Zarządu Oddziału Warszawskiego Druha Wojewody Władysława Sołtana, Naczelnika Głównej Kwatery Męskiej — Druha Stanisława Sedlaczka i Sekretarza Generalnego Z. H. P. Druha Olgierda Grzymałowskiego.

KURS KORESPONDENCYJNY G. K. M. Może wziąć w nim udział każdy członek Z. H. P. stosujący się do prawa harc., mający ukończonych lat 17.

Szczegółową instrukcję otrzymują zapisujący się na kurs. Dla pragnących wziąć udział w kursie dla podharcistrzów, udział w kursie korespondencyjnym jest obowiązkowy.

SPROSTOWANIE

W Rozkazie N. Z. H. P. L, 20 z dnia 15.XI.26 r. p. V b wymieniono błędnie powiat Radzyński zamiast Radzyński.

Następny Numer „Harcmistra” i „W. Urzęd.” łącznie zawierać będzie tylko 16 str.